

Kenniscentrum Wwft vraagbaak voor advocaten

De Wwft verplicht advocaten 'ongebruikelijke transacties' te melden bij de FIU Nederland. In 2011 waren er slechts elf ongebruikelijke transacties en zeven meldingen. Zijn advocaten in de regel onbevlekt? Of houden ze onrechtmatige handelingen goed geheim?

Tekst: Shirley Copijn

Zeven meldingen van ruim 17.000 advocaten in Nederland is opmerkelijk laag, vindt Bas Martens, deken van de Haagse Orde van Advocaten. 'Advocaten hebben vaker dan ze denken te maken met de Wwft. Maar de wet is nogal ingewikkeld, geeft soms misverstanden en leeft niet bij advocaten. Reden te meer voor de oprichting in januari 2013 van het Kenniscentrum Wwft.'

Informatiebaken

Alle advocaten met vragen over de toepassing van de Wwft (Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme) kunnen hier terecht. Een strafrechtadvocaat wiens cliënt vraagt tijdelijk zijn geld te beheren. Maar ook een civielrechtadvocaat die adviseert over onroerend goed. Of een echtscheidingsadvocaat die bijstand verleent bij de boedelverdeling. Martens: 'Een misverstand is dat procederende advocaten zonder adviesrol niets te maken hebben met de Wwft. Neem bij twijfel contact op met het kenniscentrum. Als je conform de Wwft een ongebruikelijke transactie meldt, ben je gevrijwaard voor vervolging.'

Privileges waarmaken

'Werk je als advocaat of gebruik je het vak als dekmantel voor andere transacties? Een retorische vraag. Ga dus niet in op verzoeken om geld te beheren of via de derdenrekening veilig te stellen als deze transactie niets met de zaak te maken heeft,' adviseert familierechtadvocaat Emma Kostense van Van Hilten de Vries & Van Ruitenbeek Advocaten.

Ze is blij met het Kenniscentrum Wwft. 'De kwaden onder de beroepsgroep vang je hier niet mee, maar het draagt bij aan een beter imago als advocaten hun privileges waarmaken. Als advocaat heb je immers privileges zoals het verschoningsrecht dat verantwoordelijkheid vraagt.'

Met ongebruikelijke transacties heeft ze zelf nooit te maken. Een contante betaling van hoogstens 1500 euro, ruim binnen de grenzen. Kostense: 'Wij declareren doorgaans maandelijks, dus de kosten lopen nooit hoog op. En stel, een cliënt in echtscheiding betaalt het maandbedrag liever contant, zodat haar man niet op de hoogte is, dan is dit akkoord.'

Kostense is ook alert als een cliënt zich meldt voor een zaak buiten haar expertisegebied. 'Vraag je dan altijd af: waarom benadert diegene mij en niet een hierin gespecialiseerd kantoor?'

Onderbuikgevoel

Ook René Willemsen, ondernemingsrechtadvocaat bij GMW Advocaten volgt zijn onderbuikgevoel. 'Ons kantoor werkt internationaal. Dan krijg je soms vreemde mailtjes van onbekenden. Door de toonzetting, het geen antwoord krijgen op vragen en een vaag e-mailadres weet je: dit is foute boel. Daar ga ik niet op in. En wil een buitenlandse vennootschap in Nederland via ons geld vorderen, dan doen wij altijd het gebruikelijke cliëntenonderzoek: paspoort en kadastragegevens opvragen en controlebevestiging door een advocaat of notaris ter plekke. Pas als de partijen en documenten legitiem blijken, starten we de procedure.'

Willemsen juicht de komst van het Kenniscentrum Wwft toe. 'Het is laagdrempelig voor advocaten om met vakbroeders te toetsen of ze een transactie moeten melden of niet. En goede voorlichting over praktijksituaties maakt de wet inzichtelijker. Ook wijzelf scholen onze medewerkers.'

Red flags

Arjan van den Steenhoven, cassatie- en ondernemingsrechtadvocaat bij Salomons Van der Valk Advocaten geeft aan dat de aard van een cliënt, de beoogde transactie of de herkomst van gelden redenen kunnen zijn voor 'verscherpt cliëntenonderzoek'. 'Dat is het geval als ik *red flags* zie voor witwasactiviteiten. Bijvoorbeeld bij transacties met partijen afkomstig uit door de FATF aangewezen risicolanden. Of als gebruik wordt gemaakt van buitenlandse entiteiten waarbij de zeggenschapstructuur niet transparant is.'

In maart geeft hij in opdracht van de Haagse Orde een cursus Wwft. 'Een groot deel van de advocatuur beseft de gevolgen van de Wwft niet. In de cursus wijs ik op misverstanden, signalen, risicofactoren en eigen verantwoordelijkheid.'

Meer inzicht

Het Kenniscentrum Wwft hoopt meer inzicht te krijgen in ongebruikelijke transacties, rechtsgebieden en soorten advocatenkantoren waar problemen zich het meest voordoen. 'Een meer proactieve werkwijze en samenwerking met de unit Financieel Toezicht Advocatuur van de Nederlandse Orde van Advocaten verbetert uiteindelijk het toezicht,' aldus Martens.